

Flid, fedt og spin

1. Sådan vinder du en debat/sådan opfører du dig ordentligt.

- Kropssprog
- Teori
(argumentationsanalyse, diskursanalyse, talehandlingsteori)
- Retorik i amerikansk politik

Retorik

Energizers/loosen up

Øvelse:

- Alle rejser sig op
- Alle siger hej og hilser på den, der står til venstre og til højre, foran og bagved med håndtryk.

Pararbejde "Jeg er..."

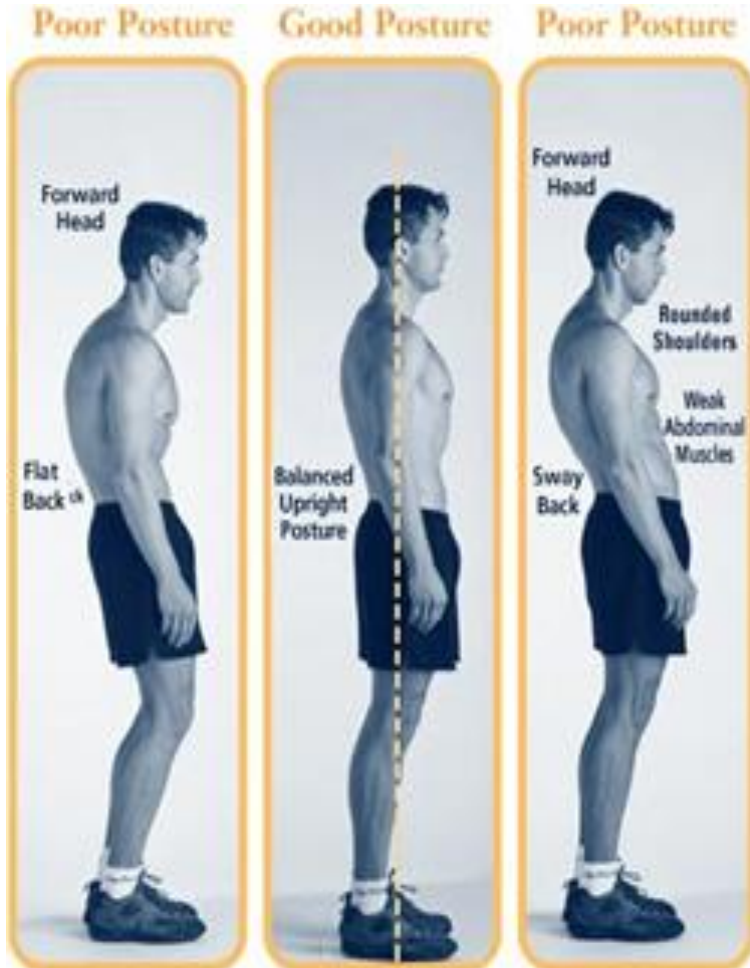
Øvelse:

1. Find en partner (den, der står ved siden af)
2. Person 1 leger, at vedkommende godt kan lide et eller andet og siger kort hvorfor. Person 2 svarer med "ok –fedt nok, super"

eks: "Jeg er kæmpe fan af Justin Bieber, fordi han synger rigtig godt", "ok, fedt nok, ja da"

3. Når I har gjort det, bytter I roller.

Kropssprog

1. Hvorfor er det vigtigt?
2. Stemme
3. Ansigt
4. Bevægelser

Hvorfor er kropssprog vigtigt?

Sproget kan ikke fungere
uden kroppen

De to skal stemme
overens

Eks. 1:

”JEG HADER DIG!”

Eks. 2: ”Nej, hvor dejligt at
se dig”

Kan kropssprog sættes på formel?

Hvad betyder det at have
armene over kors?

???

1. Lukkethed/distance
2. Opmærksomt lyttende?
3. "Aaah" en behagelig hvilestilling

Konklusion: kropssprog kan ikke oversættes,
men skal ses som en del af en kontekst.

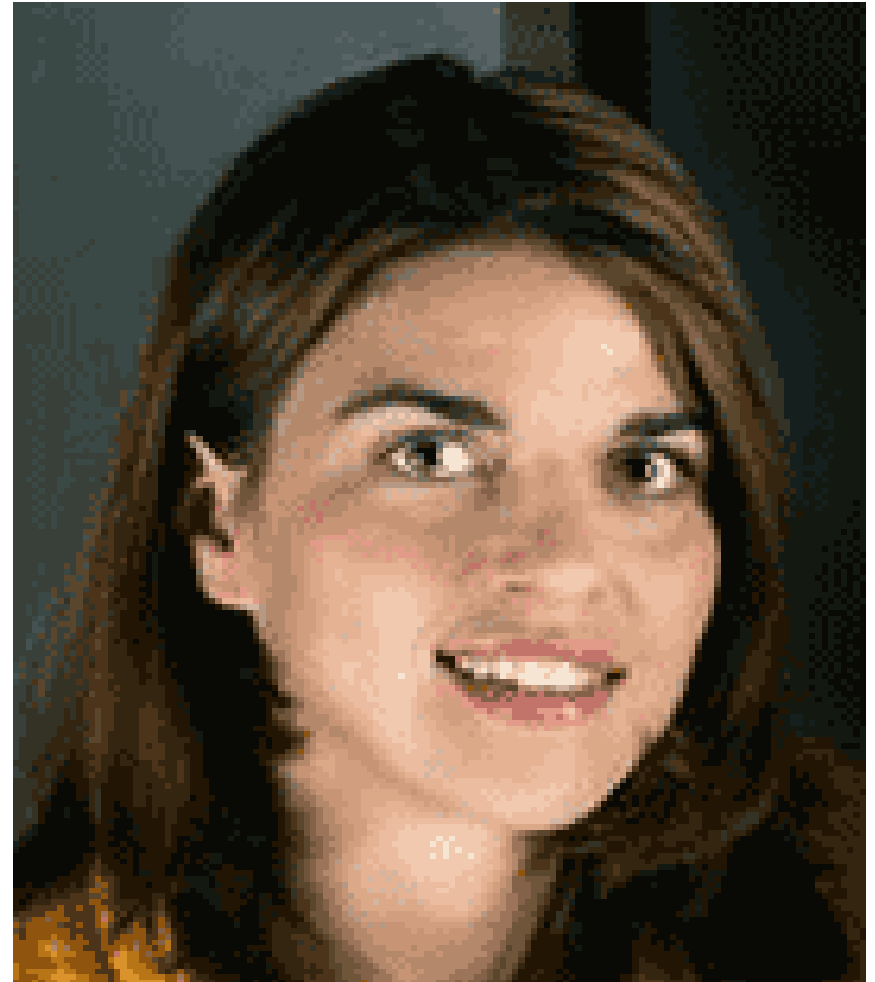
Stemmen

- Stemmeføring
- Tonefald
- Styrke/højde (frekvensen)
- Artikulation
- Betoning af ordene (jeg *vil* se den film eller jeg vil se *den* film)
- Variation af stemmen (pas på det monotone)
- Taletempo (husk pauser: på de rigtige steder)

Ansigtet

- Øjnene
  - a. vrede: rynkede øjenbryn
  - b. Usikkerhed: flakkende øjne
- Udtryk: engagement og begejstring
- øjeblikkontakt med tilhørerne

Ansigtet II

- Mimikken
  - a. Skal følge emnet:
alvorlig eller afslappet
  - b. Imødekommenhed:
Ethos
  - c. Variation i mimik
(ingen aerobic smile)

Bevægelser

- kropssproget/gestikken: ikke for mange fagter
- ret kropsholdning (højstatus)
- undgå overdrevent kropssprog (spil ikke teater)

Argumentationsanalyse

1. Toulmins argumentationsmodel: **påstand** (synspunktet), **belæg** (argumentet for synspunktet), **hjemmel** (den udtalte sammenhæng ml. påstand og belæg)
2. **Styrkemarkører** (med hvilken styrke påstanden fremføres "helt sikkert"!!)
3. **Gendrivelse** (foregriber indvendinger mod påstanden)
4. **Rygdækning** (styrker hjemmel ved henvisning til eks. videnskabelige argumenter)
5. Appelformer
  - a. **Etos** (afsenderens troværdighed)
  - b. **Logos** (argumentets logik og overskuelighed)
  - c. **Patos** (modtagerens følelser)

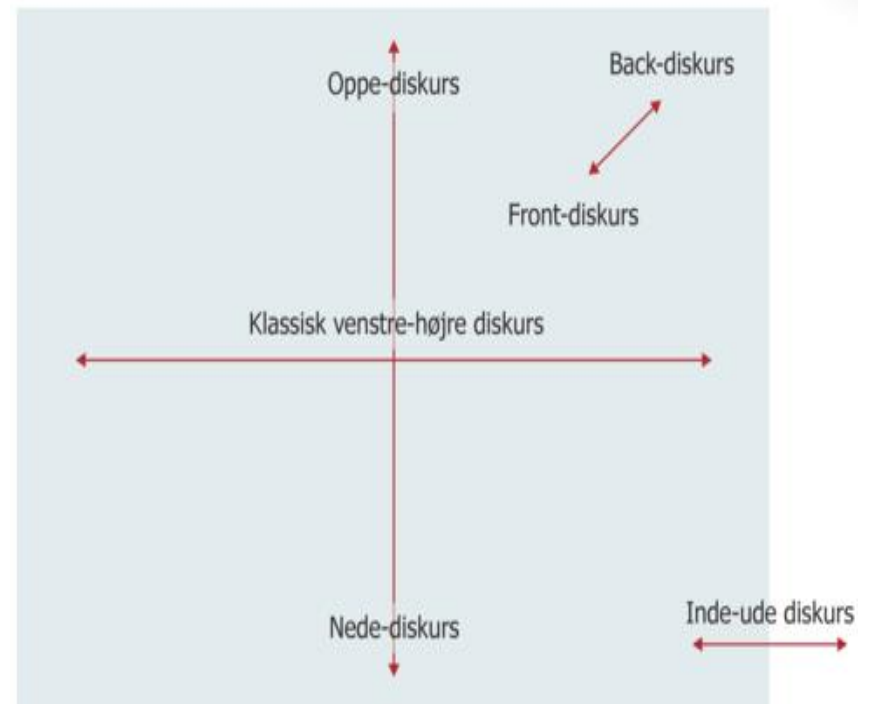
Figur 9.
Toulmins argumentmodel (1958)

Diskursanalyse

Socialkonstruktivisme: "ord skaber verden"

1. **Semantisk felt** (ord, der henviser til den samme begrebsfære "bold, bane, tackling, græs")
2. **Nodalpunkt** (nøglebegreb og omdrejningspunkt for diskursen)
3. **Ækvivalenskæde** (kæde af ord, som italesætter nodalpunktet på en bestemt måde)
4. **Flydende betegner** (indholdstomme ord, som får deres betydning gennem diskursen)
5. **Konnotationer** (medbetydninger – de associationer vi får ved at høre et ord)
6. **Antagonistiske diskurser** (modsatrettede diskurser, der kæmper om magten)
7. **Hegemonisk diskurs** (den herskende diskurs)
8. **Antagonismepar** (modsætningspar inden for et diskursivt felt)

Antagonismepar:

Talehandlingsteori/sprogsociologi

Pragmatik: "en undersøgelse af, hvordan vi bruger sproget som kommunikationsmiddel, magtmiddel og middel til socialt fællesskab".

- **Sproghandlinger**: når man udtaler sig om, hvad man ved og tror om verden.
  1. **Informationsudvekslende** (meddele, svare, forklare)
  2. **Handlingsregulerende**
    - a. Regulerende af andres handlinger (opfordre, bede, forlange)
    - b. Regulering af egne handlinger (love, tilbyde, undskylde)
  1. **Holdnings- og følelsesudtrykkende** (vurderinger "jeg synes, føler", følelser, gråd)
  2. **Kontaktstrukturerende** (holde samtalen i gang –hilsner, tegn på, at man lytter)
- **Undertekster** (indirekte sproghandlinger –den skjulte hensigt, der ikke kommer frem på samtals overflade)
- **Facework**: at opretholde ansigt/ikke tabe ansigt!

Samtale og sandhed "kommunikativ rationalitet"

Jürgen Habermas: regler for den gode samtale/gyldighedskrav/den herredømmefri samtale

1. **Forståelighed** (ytringerne skal kunne forstås af modtageren)
2. **Sandhed** (når sprogbrugeren siger noget urigtigt bevidst eller ubevidst)
3. **Sandfærdighed** (når sprogbrugeren udtrykker en intention, han ikke har)
4. **Rigtighed** (når sprogbrugeren tiltager sig en bemyndigelse, han ikke har)

Tale om ansvarligt forbrug og produktion

1. Gå ind på:
<https://www.verdensmaalene.dk/maal/12> og læs om verdensmålet "Ansvarligt forbrug og produktion".
2. Sæt jer to og to, og lav en tale, hvori I argumenterer for, at vi skal forbruge mindre i Danmark. Tænk meget over jeres brug af 1. kropssprog, 2. argumentation, diskurs og talehandlinger.
3. Talen skal til sidst fremføres i klassen.